

Datum: 15.07.2026

Medij: Politika

Rubrika Potrošač

Autori: I. Albunović

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 833

Naslov: Brisel planira da ograniči deci pristup društvenim mrežama

Strana: 1,12

ПОТРОШАЧ

Брисел планира
да ограничи деци
приступ друштвеним
мрежама

стр. 12

Datum: 15.07.2026

Medij: Politika

Rubrika: Potrošač

Autori: I. Albunović

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 833

Naslov: Brisel planira da ograniči deci pristup društvenim mrežama

Strana: 1,12

Брисел планира да ограничи деци приступ друштвеним мрежама

Постоји све шири консензус да је потребно одредити минимални узраст за отварање налога на друштвеним мрежама, изјавила је Урсула фон дер Лајен

Председница Европске комисије (ЕК) Урсула фон дер Лајен изјавила је јуче да ће Европска комисија, на основу извештаја Посебног панела за безбедност деце на интернету, после лета представити предлог мера којима би се увеле строже старосне границе за приступ друштвеним мрежама и додатно заштитила деца од штетних садржаја, алгоритама који изазивају зависност и других ризика у дигиталном окружењу.

Како је навела, Панел је анализирао користи, могућности и штетне последице које алгоритми друштвених мрежа

Урсула фон дер Лајен

У Европи је произвођач одговоран за безбедност производа. Као што не очекујемо да деца сама осмишљавају сигурносне појасеве, нити да родитељи уграђују ваздушне јастуке у аутомобиле, тако и велике технолошке компаније морају да омогуће да њихове услуге буду безбедне

лута морају да носе саме платформе. „У Европи је произвођач одговоран за безбедност производа. Као што не очекујемо да деца сама осмишљавају сигурносне појасеве, нити да родитељи уграђују ваздушне јастуке у аутомобиле,

стекну возачку дозволу или им не дозвољавамо да купују алкохол пре пунолетства, потребно је да одредимо узраст од којег могу законито да користе друштвене мреже“, рекла је она. Фон дер Лајенова је навела да истраживања

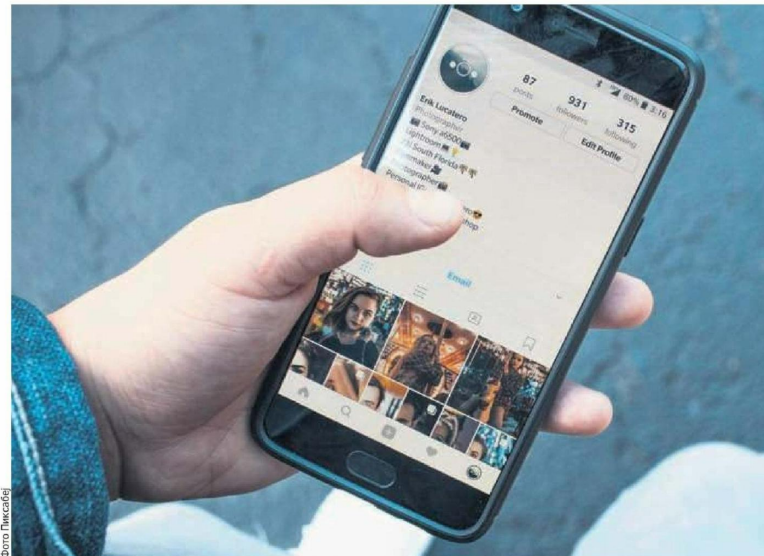

Фото: Пиксели

Покушај Аустралије не даје посебне резултате

Седморо од десеторо деце која су имала налог на друштвеним мрежама пре забране и даље има „известан приступ“ тим мрежама. Аустралијска влада саопштила је недавно да ће удвојачити максималну казну за платформе које крше законе о минималној старости за коришћење друштвених мрежа на 99 милиона долара (око 86,9 милиона евра). Измена закона предвиђа и да ће комесар за е-безбедност моћи да примора компаније друштвених медија да доставе доказе о корацима које су предузеле како би се придржавале забране, преноси Би-Би-Си. У Аустралији је од 10. децембра прошле

године деци млађој од 16 година забрањен приступ на десет кључних платформи друштвених медија. Власти те земље покренуле су истрагу о наводном непоштовању прописа од стране пет забрањених платформи за децу млађу од 16 година – „Фејсбук“, „Инстаграм“, „Снепче-та“, „Тиктока“ и „Јутјуба“.

У свом извештају Комисија за е-безбедност, која је независни регулатор у земљи, навела је да је седморо од десеторо деце млађе од 16 година која су имала налог на друштвеним мрежама пре забране и даље имало „известан приступ“ тим мрежама.

жа имају по децу, оценивши да је заштита малолетника на интернету један од највећих изазова са којима се данас суочавају владе. „У Европи верујемо да децу васпитавају родитељи, а не предаторски алгоритми. Друштвене мреже нису играчка“, поручила је Фон дер Лајенова, наводи се у саопштењу Европске комисије.

Она је рекла да, иако родитељи одлучују када ће дете добити први паметни телефон, постоји све шири консензус да је потребно одредити минимални узраст за отварање налога на друштвеним мрежама.

Према њеним речима, садашње стање, које великим технолошким компанијама омогућава готово неограничен приступ деци, доводи до све већег броја проблема са менталним здрављем, зависности и других негативних последица.

Фон дер Лајенова је навела да млади у Европи данас проводе између четири и шест сати дневно испред екрана, што током живота представља око 20 година, док је готово 60 одсто деце искусило емоционалне или психосоцијалне проблеме повезане са интернетом.

Председница ЕК истакла је и да одговорност за безбедност дигиталних ус-

ле, тако и велике технолошке компаније морају да обезбеде да њихове услуге буду безбедне“, нагласила је Фон дер Лајенова.

Она је подсетила да Закон о дигиталним услугама (ДСА) обавезује платформе да уклањају штетне функције, укључујући алгоритме који изазивају зависност, манипулативне обрасце понашања, штетне садржаје и нежељене контакте.

Фон дер Лајенова је навела да је Европска комисија већ предузела мере против платформе „Тикток“ због дизајна који подстиче зависност, као и против компаније „Мета“, истакавши да у Европској унији важи принцип да безбедност мора да буде уграђена у сам дизајн дигиталних услуга.

Говорећи о даљим корацима, Фон дер Лајенова је рекла да су Европи потребна ограничења прилагођена узрасту корисника.

Додала је да ће једна од кључних мера бити европска апликација за проверу узраста, која је једноставна за коришћење, штити приватност корисника и заснована је на отвореном изворном коду. „Као што деца не дајемо кључеве аутомобила пре него што

показују да деца млађа од три године не би требало уопште да буду изложена екранима и дигиталним платформама, док би старија деца друштвене мреже требало да користе искључиво под надзором родитеља, старатеља или наставника и у ограниченом временском периоду.

Европска комисија саопштила је раније, 10. јуна, да је прелиминарно утврдила да је америчка компанија „Мета“ прекршила ДСА и затражила од компаније да измени дизајн и алгоритам друштвених мрежа „Инстаграм“ и „Фејсбук“ како би смањила њихову потенцијалну зависничку природу и боље заштитила малолетне кориснике, упозоривши да би у супротном могла да се суочи с казном до шест одсто годишњег глобалног прихода. Како се наводи у прелиминарним налазима ЕК, „Мета“ није на одговарајући начин проценила, нити ублажила ризике које по ментално и физичко здравље корисника, посебно деце и младих, представљају функције попут бесконачног скроловања, аутоматског покретања видео-садржаја, персонализованих препорука и пуш-обавештења.

И. Албуновић

